

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding hbo-bachelor Dier- en Veehouderij van de Hogeschool Inholland

Gegevens

	Naam instelling	: Hogeschool Inholland
datum	Naam opleiding	: hbo-bachelor Dier- en Veehouderij (240 EC)
31 augustus 2015	Datum aanvraag	: 22 december 2014
onderwerp	Graad opleiding	: Bachelor of Science ¹
Besluit	Variant opleiding	: voltijd
accreditatie hbo-bachelor	Afstudeerrichtingen	: Dier en Gezondheid (in afbouw) en Dier en Samenleving (in afbouw)
Dier- en Veehouderij van de	Locatie opleiding	: Delft
Hogeschool Inholland	Datum goedkeuren panel	: 14 juli 2014
(003611)	Datum locatiebezoeken	: 9 en 10 september 2014
ons kenmerk	Datum visitatierapport	: 8 december 2014
NVAO/20152361/LL		
bijlagen		
2		

Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de uitgebreide opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel.

De opleiding Dier- en Veehouderij van Hogeschool Inholland leidt op voor functies binnen de *agriculture*, in het bijzonder de Dier- en Veehouderijsector. Het werkveld waar afgestudeerden van deze opleiding terecht komen, bevindt zich geografisch met name in de Randstad. Bedrijven die zich hier bezighouden met het bedrijfsmatig houden van dieren, combineren daarbij de primaire productie met andere functies zoals zorg, natuurbeheer en agrotourisme. De beroepsrollen van afgestudeerden van deze opleiding zijn divers: van voorlichter/adviseur tot en met (ondersteunend) onderzoeker en ondernemer. Het Randstedelijk profiel van de opleiding leidt tot een focus op *One Health* (welzijn/gezondheid

¹ De toevoeging / 'of Science' wordt aan de graad bachelor toegevoegd indien ten minste 70% van de opleidingen binnen een cluster is geaccrediteerd na 1 januari 2012. Stcrt. 2013, 35337. De NVAO publiceert maandelijks een overzicht van deze clusters op haar website.

Pagina 2 van 8 bij dieren), *Biobased Economy* (duurzame economie) en op de toepassing van technische innovaties in de veehouderij.

Beoogde eindkwalificaties

De opleiding hanteert de set eindkwalificaties, geformuleerd in de vorm van competenties, die in landelijk verband zijn afgesproken. De competenties zijn uitgewerkt in beheersindicatoren die op drie niveaus helder en daarmee goed toetsbaar zijn geformuleerd. De opleiding kent drie focusthema's die relevant zijn voor het werkveld maar nog verdere uitwerking behoeven. Zowel internationalisering als de onderzoekscomponent maken deel uit van de set competenties. De opleiding bespreekt ontwikkelingen in het werkveld jaarlijks met haar beroepenveldcommissie en past vervolgens, indien noodzakelijk, de competenties aan.

Het panel beoordeelt standaard 1 als voldoende gelet op de wijze waarop de competenties zijn uitgewerkt in beheersingsindicatoren waarbij de focusthema's nog aandacht behoeven.

Programma

In het programma zijn actuele ontwikkelingen opgenomen waaronder die op het terrein van duurzaamheid en infectieziekten. Het curriculum kenmerkt zich door een omvangrijke theoretische component in het eerste en tweede studiejaar en een praktijkcomponent die vooral in de tweede helft van het programma is verwerkt. Het werkveld is bij de vakinhoudelijke vormgeving van de opleiding betrokken door de levering van actuele thema's en onderzoeksopdrachten. Er is sprake van een samenhangend curriculum waarbinnen vijf leerlijnen te onderscheiden zijn. De kennisbasis verwerft de student met name binnen de conceptuele leerlijn. In de vaardighedenleerlijn maakt de student kennis met de praktijkcomponent van de opleiding. Dit gebeurt voor een belangrijk deel, maar niet uitsluitend, tijdens de stage.

De praktijkgerichtheid van de opleiding en de onderzoekscomponent, die als onderzoeksleerlijn wel nog verdere uitwerking verdient, zorgen ervoor dat de student alle competenties kan verwerven na vier jaar studie. De internationaliseringscomponent binnen de opleiding is nog een aandachtspunt. De lector, die aan het domein Agriculture verbonden is, schoolt docenten op het gebied van onderzoeksvaardigheden. De ondersteunende rol van de lector bij onderwijs- en netwerkontwikkeling waardeert het panel als positief. De betrokkenheid van de lector bij de activiteiten van studenten mag intensiever.

De propedeusefase heeft een selecterende, oriënterende en verwijzende functie. Het didactisch concept van de opleiding is duidelijk uitgewerkt en terug te vinden in opbouw van het curriculum, in het bijzonder in de handleidingen en blokhandleidingen. Daarin zijn de werkvormen en de studielast beschreven. In de projecten combineert de student zijn kennis van theorie en de praktijk; de projecten vormen daarmee een belangrijk didactisch instrument voor de opleiding. Naarmate de student vordert in zijn studie, neemt de sturing vanuit de opleiding af en verwacht zij van de student dat hij in staat is om zelf zijn studie te plannen.

De opleiding besteedt nadrukkelijk aandacht aan het in kaart brengen van het instroomniveau van haar studenten. De samenwerking met het toeleverend onderwijs om de overgang van het voortgezet onderwijs/beroepsonderwijs naar het hbo te verbeteren is positief. De opleiding neemt op het gebied van de studieonderdelen Nederlands en Scheikunde remediërende maatregelen. Het belang van goed Nederlands wordt door de

Pagina 3 van 8 opleiding onderkend binnen alle studieonderdelen. De opleiding gaat zorgvuldig om met de eisen rond het verkort programma en is kritisch waar het de voortzetting van de mogelijkheid betreft om studenten dit verkorte, drieënhalf jaar durende programma, te laten volgen.

De rendementen van de opleiding zijn een aandachtspunt. De opleiding is wat studie-intensiteit betreft 'goed te doen'. De studieloopbaanbegeleiding bepaalt mede de studeerbaarheid van de studie; studenten beoordelen dit over het algemeen als zinvol. Bij de start van de studie richt de begeleiding zich vooral op het vertrouwd raken met de opleiding, de studiemethoden, de studiebelasting en met de opbouw en organisatie van de opleiding. In de tweede fase van de studie neemt de intensiteit van de begeleiding af en is sprake van toenemende zelfsturing door de student. De introductie van 'stoplichten' in de opleiding zorgt ervoor dat studenten pas met een volgende fase van hun studie kunnen starten, nadat zij eerder bepaalde studieonderdelen succesvol hebben afgerond.

Samenvattend stelt het panel vast dat er sprake is van een programma dat studenten in staat stelt om de set competenties te behalen. Theorie en praktijk vullen elkaar in voldoende mate aan, waarbij internationalisering en het verder vormgeven van de onderzoeksleerlijn in de vierjarige studie nog aandachtspunten zijn. Het programma is voor studenten voldoende studeerbaar; reden voor het panel de standaarden 2, 3 en 6 als voldoende te beoordelen. De standaarden 4 en 5 beoordeelt het panel als goed omdat de didactische uitgangspunten inzichtelijk zijn verwerkt in het curriculum, óók voor studenten, en de opleiding ruim aandacht besteedt aan het zo goed mogelijk laten verlopen van de overgang van het toeleverend onderwijs naar het hbo. Standaard 7 voldoet.

Personeel

Het door de opleiding gehanteerde personeelsbeleid is op hogeschoolniveau bepaald en op domein- en opleidingsniveau verder uitwerkt. Gedurende een studiejaar volgen er gesprekken, mede op basis van studentevaluaties, tussen docenten en leidinggevende over opleidingsgerelateerde kwesties. Een deel van de docenten heeft een wo-achtergrond op het terrein van Diergeneeskunde/Dierwetenschappen. De mogelijkheid tot professionalisering van docenten, met name het volgen van ontwikkelingen in de beroepspraktijk, is nog een aandachtspunt. Gelet op hun achtergrond zijn docenten vakinhoudelijk goed in staat om het hen toebedeelde vakgebied te doceren.

Wat het aannamebeleid betreft, geldt dat docenten dienen te beschikken over een voor het vakgebied relevante opleiding op masterniveau. De omvang van het personeel, acht docenten, is op dit moment voldoende maar vormt wel een punt van aandacht, mede gelet op de brede taakstelling van docenten en de door hen ervaren werkdruk. Hier is sprake van kwetsbaarheid. De docent-studentratio van 1 docent op ruim 17 studenten waardeert het panel als positief.

Gelet op de gestructureerdheid van het personeelsbeleid, de noodzaak tot meer aandacht voor scholingsactiviteiten, de werkdruk en de omvang van het docententeam die net voldoende is, komt het panel voor de standaarden 8 en 10 tot het oordeel voldoende, standaard 9 beoordeelt het panel als goed.

Het gebouw van de onderwijsinstelling aan de Rotterdamseweg in Delft oogt schoon en is voorzien van de noodzakelijke voorzieningen wat betreft lokalen, werkruimten en ICT faciliteiten. Voor de bibliotheekvoorzieningen verwijst de opleiding studenten naar andere Inholland vestigingen en naar digitale bronnen.

De studiebegeleiding is duidelijk uitgewerkt. Het eerste studiejaar is de begeleiding intensief om vervolgens in intensiteit af te nemen. Studenten blijken tevreden te zijn over de studieloopbaanbegeleiding en hun SLB'er. De informatievoorziening komt ten dele tegemoet aan de wensen van studenten. Roostering is hierbij nog een aandachtspunt voor de opleiding.

Overwegende dat de voorzieningen *up to date* zijn en studenten tevreden zijn over hun begeleiding, beoordeelt het panel de standaarden 11 en 12 als voldoende.

Kwaliteitszorg

De opleiding heeft duidelijk streefdoelen geformuleerd die zijn terug te vinden in het kwaliteitshandboek. De *Plan*, *Do* en *Check* fase zijn aanwijsbaar in de keten van kwaliteitszorg. Door de geringe omvang van de opleiding is er sprake van korte communicatielijnen.

De opleiding voert evaluaties systematisch uit. De evaluatieresultaten bieden de opleiding voldoende handvatten om verbetermaatregelen te initiëren. De afgelopen twee jaar heeft de opleiding op verschillende terreinen, waaronder op het gebied van het curriculum, veel gerealiseerd.

Het panel stelt vast dat de opleiding de voor haar relevante partijen betreft bij evaluaties van het onderwijsprogramma. Deze evaluaties leveren de opleiding waardevolle gegevens op omtrent de organisatie, ontwikkelingen in het werkveld en medewerkerstevredenheid. Het alumnibeleid staat al een aantal jaren goed in de steigers en biedt de opleiding belangrijke informatie over de arbeidsmarktpositie van haar afgestudeerden en de aansluiting opleiding en beroepenveld.

Overwegende dat de opleiding regelmatig evalueert, daarbij uitgaat van streefdoelen en belanghebbende partijen betreft, beoordeelt het panel standaard 13 als goed. Standaard 14 en 15 beoordeelt het panel als voldoende.

Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De opleiding deelt een examencommissie met de opleiding Landscape & Environment Management. Deze is voldoende toegerust voor haar takenpakket. De opleiding beschikt over een adequaat vormgegeven systeem van toetsing, waarbij zij duidelijke uitgangspunten ten aanzien van toetsbeleid formuleert. Taken en verantwoordelijkheden zijn hierbij duidelijk belegd. De toetsen die het panel heeft bestudeerd zijn valide, voldoende betrouwbaar en representeren het bachelorniveau.

Wat betreft het afstudeerproces beschikt de student over de beoordelingscriteria en over informatie op het terrein van begeleiding en de eigen taken en verantwoordelijkheden binnen het afstudeerproces. Het werkveld geeft aan tevreden te zijn over het niveau van afgestudeerden. De kwaliteit van de afstudeerwerken beoordeelt het panel als hbo-bachelorniveau; de beoordeling door de opleiding van de afstudeerwerken als navolgbaar en adequaat.

Pagina 5 van 8 Gelet op het transparante beleid op het terrein van toetsen en examinering, de kwaliteit en het niveau van de toetsing en de kwaliteit van de eindwerkstukken die beroepsrelevant en op hbo-bachelorniveau geschreven zijn, beoordeelt het panel standaard 16 als voldoende.

Algemene conclusie

Gelet op het bachelorniveau van de afgestudeerden, concludeert het auditpanel dat de opleiding haar ambities waarmaakt, mede dankzij een gestructureerd programma, een voldoende uitdagende leeromgeving en deskundige docenten. De voorzieningen zijn in orde. Studenten, werkveld en panel zijn tevreden over het niveau van de opleiding en de kwaliteit van de afgestudeerden. Al met al voor het panel voldoende redenen om de opleiding Dier- en Veehouderij van Hogeschool Inholland met de score voldoende te beoordelen en de NVAO te adviseren de opleiding voor een periode van zes jaar te accrediteren.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de in de rapporttekst genoemde verbeterpunten voor de opleiding, met name de professionalisering en werkdruk van de docenten, de communicatie naar de studenten over roosters en toetsresultaten, de internationale context van de opleiding, en het benutten van lectoraten.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Hogeschool Inholland te Den Haag in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 28 juli 2015 naar voren te brengen. Bij e-mail van 17 augustus 2015 heeft de instelling van de gelegenheid gebruik gemaakt om te reageren. Dit heeft geleid tot een tekstuele aanpassing.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de hbo-bachelor Dier- en Veehouderij (240 EC; variant: voltijd; locatie: Delft) van de Hogeschool Inholland te Den Haag. De opleiding kent de volgende afstudeerrichtingen: Dier en Gezondheid (in afbouw) en Dier en Samenleving (in afbouw). De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 31 augustus 2015 en is van kracht tot en met 30 augustus 2021.

Den Haag, 31 augustus 2015

De NVAO
Voor deze:

A. Fierman
(voorzitter)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel
Beoogde eindkwalificaties	1. De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	Voldoende
Programma	2. De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk.	Voldoende
	3. De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	Voldoende
	4. De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	Goed
	5. Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.	Goed
	6. Het programma is studeerbaar.	Voldoende
	7. De opleiding voldoet aan wettelijke eisen met betrekking tot de omvang en de duur van het programma.	Voldoende
	Personeel	8. De opleiding beschikt over een doeltreffend personeelsbeleid.
9. Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.		Goed
10. De omvang van het personeel is toereikend voor de realisatie van het programma.		Voldoende
Voorzieningen	11. De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.	Voldoende
	12. De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.	Voldoende
Kwaliteitszorg	13. De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.	Goed
	14. De uitkomsten van deze evaluatie vormen de basis voor aantoonbare verbetermaatregelen die bijdragen aan realisatie van de streefdoelen.	Voldoende
	15. Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissie, medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken.	Voldoende
Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	16. De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.	Voldoende
Eindoordeel		Voldoende

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende, voldoende, goed of excellent. Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Pagina 8 van 8 **Bijlage 2: panelsamenstelling**

- R.J.M. van der Hoorn MBA CMC, (voorzitter) is mede eigenaar van de Hobéon Groep en is gecertificeerd lid van de orde van organisatiekundige en organisatieadviseurs (OOA) en leadauditor ISO 9001;
- Ir. M.P. Cuijpers, (lid) is directeur van LTO Nederland;
- Dr.ir. J.G.W.M. Swinkels, (lid) is directeur van een consultancybureau en lector duurzame ontwikkeling veehouderijketens aan de HAS Hogeschool in Den Bosch;
- Ir. M.C. Verschuur, (lid) is werkzaam bij Van Hall Larenstein Hogeschool, onder meer als hoofddocent bij een aantal hbo-opleidingen en als projectleider/-coördinator voor diverse internationale onderwijsprojecten;
- M. Evers, (student-lid) is student aan de hbo-bachelor Dier- en Veehouderij aan de HAS Hogeschool.

Het panel werd ondersteund door drs. G.W.M.C. Broers, secretaris (gecertificeerd).